

6. Методичні рекомендації щодо викладання в початковій школі у 2019/2020 навчальному році : Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 01. 07. 2019 р. № 1/11-5966. URL: <https://osvitoria.media/metodychni-rekomendatsiyi-shhodo-vykladannya-v-pochatkovij-shkoli-u-2019-2020-navchalnomu-rotsi/>

7. Тараненко С.П. Інтеграція навчальних предметів як засіб формування в учнів початкової школи цілісності сприйняття навколишнього світу. *Інтеграція навчальних предметів в початковій школі як ефективна форма навчання молодших школярів*: Матеріали інтернет-семінару / уклад. Л. Н. Добровольська, В. О. Чорновіл. Черкаси: Видавництво КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», 2017. С. 43–45.

Грицюк Т.В., к.біол.н., вчитель,
*Тернопільська загальноосвітня школа I-III ст. №20
ім.Р.Муляра*

ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ

***Анотація.** У статті зосереджується увага на використанні хмарних технологій дистанційного навчання в умовах карантину. Зроблено невеликий огляд сервісів Google. Увага акцентована на сервісах, що дозволяють проводити конференції в онлайн-режимі, а також проводити оцінювання учнів.*

***Ключові слова:** хмарні технології, сервіси, хмара слів, навчальне забезпечення для інтерактивних дошок.*

Нова українська школа – це ключова реформа Міністерства освіти і науки. Перед освітянами поставлена мета – створити школу, яку б із задоволенням відвідували учні. Саме у такій школі учні мають самостійно здобувати знання необхідні їм у житті. Така школа повинна виховати інноватора, який вміє самостійно приймати рішення, знає як, де і коли застосувати набуті знання [3].

Місія НУШ – внести в освіту новий зміст. А новий зміст освіти заснований на формуванні компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти одним з пріоритетних завдань ставить формування в учнів екологічної грамотності та інформаційно-комунікаційної компетентності. Серед напрямків у формування екологічної культури є впровадження сучасних інформаційних технологій, які забезпечать подальше вдосконалення навчального середовища. Серед сучасних інформаційних технологій особливе місце посідають хмарні технології, які нині проникають практично в усі сфери освіти. Застосувати їх можна під час навчальних занять, для виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, практичної підготовки, контролю якості знань. Хмарні технології передбачають спільне використання ресурсів, програмного забезпечення та інформації через мережу. Вони надають користувачам заходити на потрібні сайти будь-коли, будь-де і з будь-якого пристрою (комп'ютер, смартфон, планшет). Важливою перевагою такої технології, крім її безкоштовності та ліцензійної чистоти, є залучення учнів до основного напрямку розвитку мережевих технологій у сучасному суспільстві [4, 7].

Особливо актуальним стало питання використання хмарних технологій в умовах сьогоденної ситуації, тобто в умовах карантину. Саме завдяки таким технологіям, вчителі мали змогу проводити повноцінні уроки, спілкуватися з учнями, оцінювати знання школярів.

На сьогоднішній день для організації навчального процесу в освітніх закладах згідно хмарної моделі використовуються сервіси двох компаній: Google та Microsoft [7]. Зробимо невеликий огляд їх функціональних можливостей.

Отже, в організації навчального процесу не замінимим став сервіс Google Forms, який дозволив організувати онлайн - тестування учнів з певної теми та налаштувати автоматичну обробку його результатів з виставленням оцінок. Користуючись цим сервісом, вчителі мали змогу групувати дітей по класах, складати тестові завдання різних типів (з однією відповіддю, з декількома, завдання з відкритою відповіддю, завдання на відповідність, використовуючи для цього кіно-, фото- та відеоматеріали). Великою перевагою цього сервісу є те, що він інтегрується з Google Диск [8], тобто дає

можливість учителю створювати електронну версію журналу. Тотожним до цього є сервіс «На урок».

Сервіс Google Calendar допоможе вчителю планувати навчальний процес, створюючи розклад консультацій, інформуючи учнів про контрольні та самостійні роботи, терміни здачі робіт.

Окремої уваги заслуговує сервіс Google Classroom. Тут вчителі теж можуть створювати класи учнів, щоб потім пропонувати їм різнопланові тестові завдання, час виконання яких (за бажанням) обмежувати часовим проміжком. Користуючись таким сервісом, учні зразу бачитимуть результати своєї навчальної діяльності. І, крім того, сервіс дає змогу демонструвати правильність відповідей. Таке спілкування в реальному часі сприяє двосторонньому зв'язку між вчителем та учнями, а також дає можливість поєднувати різні типи уроків [1].

Під час карантину деякі вчителі пропонували для учнів письмові завдання, звіт про виконання яких діти повинні були надсилати на електронну пошту. Gmail пошта – сервіс, який допомагає організувати зручний для учнів і вчителя процес виконання і надсилання завдань, сприяє спілкуванню між усіма учасниками освітнього процесу.

Хмарні технології допомагають зробити навчальний процес цікавішим. Для узагальнення тем, для візуалізації інформації, для поліпшення запам'ятовування термінів доцільно користуватися сервісами, за допомогою яких створюються хмари слів. Хмара слів - це візуальне відтворення списку слів, категорій, міток чи ярликів на єдиному спільному зображенні. Створювати такі хмари можна в онлайн - додатках таких як WordItOut, WordCloud, WordCloud Generation.

Одним із сервісів, який давно завоював довіру і прихильність учителів, це онлайн сервіс для створення інтерактивних вправ Learning Apps. Містить велику кількість готових інтерактивних вправ, також на цій платформі можна скласти пазли, створювати тестові завдання тощо.

Kahoot – це ігрова навчальна платформа, яку використовують в якості освітньої технології в навчальних закладах. Вона є лідером в ігровому оцінюванні.

Цікавим і безмежно інформативним є навчальне програмне забезпечення для інтерактивних дошок MozaBook і Moza Web. Містить чудові 3D -анімації, відео та інші інструменти. На час карантину (до 1 липня) доступ до цих сервісів зробили безкоштовним.

Під час дистанційного навчання набули популярності сервіси, що дозволяють організувати конференції. Лідерами серед них є Skype та Zoom. У зв'язку з пандемією коронавірусу кількість людей, які користуються ЗУМ, виросла з 10 млн в грудні 2019 до 200 млн в березні 2020 року. Максимальна кількість учасників в Скайпі 50 осіб, а в ЗУМі – 100. Обмежень у тривалості конференцій в Скайпі не існує, а в ЗУМі – 40 хв. Демонстрацією екрану в Скайпі може скористатися одна людина, а в ЗУМі – декілька користувачів.

Альтернативою до попередніх сервісів є Google Meet, сервіс створений за допомогою електронної пошти Gmail. Він дає можливість проводити відео конференції для 100 учасників одночасно тривалістю до 60 хвилин, оснащений функцією «Демонстрація екрану», «Редагування в режимі реального часу».

Освітня галузь трансформувалася хмарними технологіями: від електронної пошти та критично важливих бізнес-систем, до онлайн -платформ дистанційного навчання та інформаційних систем для учнів, студентів. Якщо ціна хмарних технологій в секторі освіти вже оцінювалася в 8,13 млрд. дол в 2016 році, то до 2021 року очікується зростання її до 25,36 млрд. доларів.

Незабаром Україна стане однією з перших трьох країн світу, в яких почне працювати Learning Passport – глобальна освітня онлайн – платформа, яку запускають Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) та Microsoft Corp. Сервіс, покликаний подолати освітню кризу під час пандемії COVID-19. В Україні ця платформа буде використана для створення онлайн-ресурсу для самоосвіти та неформальної освіти, а саме для поширення програм розвитку соціально-емоційних навичок серед підлітків. Платформа також пропонуватиме доступ до навчальних та дидактичних ресурсів, створених для всіх учасників освітнього процесу в умовах пандемії COVID-19.

Таким чином, хмарні сервіси зарекомендували себе повноцінним навчальним інструментом, котрий робить навчальний процес відкритим і доступним для всіх: учнів, вчителів, батьків. І, як зазначила в.о. міністра освіти України Любомира Мандзій: «Новий виклик для системи освіти – це розробка таких інструментів та рішень для дистанційного навчання, які були б зручні та зрозумілі для всіх педагогів та учнів. Адже це нові можливості для освіти наших громадян як в умовах карантину, так і після його завершення» [2]. Використання хмарних технологій сприяє підвищенню якості й ефективності організації безпечного навчального середовища в сучасному інформаційному суспільстві, зокрема формуванню екологічної культури.

ЛІТЕРАТУРА

6. Биков В.Ю. Інформаційні мережі відкритого навчального середовища / В.Ю. Биков, В.В. Олійник // Післядипломна освіта в Україні. – 2008. – №1. – С. 54-63.

7. Дистанційне навчання: в Україні запускають глобальну освітню платформу Learning Passport. [Електронний ресурс]. Режим доступу :

8. Нова українська школа. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>.

9. Маркова О. М. Хмарні технології навчання: витоки [Електронний ресурс] / Маркова Оксана Миколаївна, Семеріков Сергій Олексійович, Стрюк Андрій Миколайович // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2015. – Том 46, № 2. – С. 29-44. – Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/download/1234/916>.

10. Кисельов Г. Д. Застосування хмарних технологій в дистанційному навчанні / Г. Д. Кисельов // 15-та міжнародна науково-технічна конференція «САІТ-2013». - 2013. – С. 351.

11. Oleksiuk, V. Planning and Implementation of the Project “Cloud Services to Each School” / V. Oleksiuk, O. Oleksiuk, M. Berezitskyj // ICT in Education, Research and Industrial Applications: Integration, Harmonization and Knowledge Transfer. Proc. 13-th Int. Conf. ICTERI, 2017. – P. 372-379.

12. Олексюк О. Р. Досвід використання хмарних технологій для організації дослідницького проекту в системі післядипломної педагогічної освіти / О. Р. Олексюк, І. М. Вітенко // Передові наукові дослідження в Україні: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 27 вересня 2019 року) / Редколегія: О. М. Петровський // Науковий, методичний, інформаційний збірник Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти. – Тернопіль: ТОКІППО, 2019. – С. 139-144.

Жизномірська О.Я., к.псих.н., доцент кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти

ГАРМОНІЙНА ОСОБИСТІТЬ ПЕДАГОГА : ГУМАНІСТИЧНІ ІДЕЇ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Анотація. У статті висвітлено основні гуманістичні погляди В. Сухомлинського; окреслено освітній процес (організація, планування, генерування) вчителя та учнів; проаналізовано практичні поради та рекомендації педагога, що допомагає йому досягти бажаних результатів у професійній діяльності.

Ключові слова: особистість, самореалізація, самовдосконалення, довершеність, гармонійний розвиток особистості, освітній процес.

В умовах соціально-економічної кризи, політичної нестабільності, освітньої розбалансованості, особистість дорослого чи дитини знаходиться на роздоріжжі, з одного боку, здійснює пошук особистісних ресурсів, практичних умінь, навичок для власної самореалізації, а з іншого, - прагне пристосуватися до нових (складних) умов та нерозумінь як діяти в подальшому, як адекватно потрібно реагувати на події (шкільного чи життєвого) змісту. Зрештою, дорослі (вчителі, батьки) мають уміти настановляти або спонукати учнівську молодь до цілісного усвідомлення власних прагнень і потенційних ресурсів, а також бажань опанувати різні професії, які можуть бути і не пов'язані з їх особистісними інтересами та вподобаннями. Вважаємо, що кожна особистість на певному віковому етапі здатна по-різному себе реалізовувати та нотує власний щоденник свого життєво-професійного відліку.

В. О. Сухомлинський дає практичні поради щодо навчання дитини, починаючи з її народження і говорить про те, що людина повинна упродовж усього життя самовдосконалюватися, розвиватися, ніколи не зупиняючись на досягнутому. Особливу